

Geschiedenis in wandeltochten

In 2010 publiceerde het Historisch Centrum Leeuwarden het wandelboek *Sporen van Joods Leeuwarden*, langs plekken met geschiedenis. Het was een goed concept: inmiddels zijn er al meer dan veertig van zulke boekjes.

ASING WALTHAUS

Het idee is eenvoudig. Je neemt een aansprekende historische persoon, een groep, of een verschijnsel uit de geschiedenis. Je zoekt plekken in de stad en de omgeving die daarbij horen. En daar stel je een wandelroute mee samen, met een bijbehorend boekje vol historische weetjes. Die noem je: *Sporen van ... in Leeuwarden*.

„It kin mei alles hast wol”, zegt Klaas Zandberg van het Historisch Centrum Leeuwarden. Daar werd in 2010 voor het eerst zo'n boekje gemaakt, *Sporen van Joods Leeuwarden*. Dat was naar aanleiding van het Jiddisch Festival, dat voor de tweede keer gehouden werd. Want voor dat eerste boekje en voor de boekjes erna geldt: er is altijd een aanleiding, een medebederker en meebetalder.

Het is een succesformule. Na dat eerste boek volgden er wel veertig. *Sporen van de Nassaus*, vermaarde vrouwen, schrijvers en dichters, nieuwe architectuur, stadswijken, banken en verzekeringen, personen als Pieter Jelles Troelstra en Mata Hari. Soms zijn ze gratis en folderachtig, zoals de vorig jaar versche-

Whitney Houston op de Nieuwestad, een opname uit juni 1985.

nen route over roze Leeuwarden, soms zijn het brochures en soms ware naslagwerken, zoals het boek over de luchtoorlog.

Dit weekeinde verschijnen er twee: een over de Elfstedentocht en een over popmuziek. *Sporen van de Elfstedentocht*, geschreven door Pieter de Groot, wordt vandaag op de Oldehove ten doop gehouden.

Dat boek is een dubbelslag: een wandelroute langs elf (!) punten in Leeuwarden, en een fietstocht langs nog eens elf verder weg, zoals de Tegeltesbrug aan de Canterlânswei naar Gytsjerk. De Groot vertelt de geschiedenis van de tochten, waarbij het opvalt dat hij de laatste drie (1985, 1986 en 1997) op een hoop

veegt, onder de noemer 'geëvolueerd tot succesvol media-event'.

Morgen wordt in het Historisch Centrum Leeuwarden aan de Groeneweg het andere boekje uitgereikt, *Walk This Way – sporen van popmuziek in Leeuwarden*. Die tocht gaat langs (verdwenen) podia, platenzaken en oefenplekken, en langs plekken waar geschiedenis werd geschreven.

Zoals het Oldehoofsterkerkhof, waar op 2013 Serious Request werd afgesloten en 18.000 mensen zo op en neer sprongen bij het nummer *Tsunami*, dat ze een lichte aardbeving veroorzaakten. Natuurlijk de Prinsentuin, waar Herman Brood in 1978 optrad. En Whitney Houston,

'Elfsteden geëvolueerd tot succesvol media-event'

die op het bruggetje bij de Waag haar hit *How Will I Know* playbackte. Liefhebbers klonnen op daken en winkelluifels om haar te kunnen zien. Toevallig allemaal succesvolle media-events.

Bij deze popwandeling valt op dat in Leeuwarden het rebelse karakter uit is gebleven, dat veel jeugdcultuur aankleeft. Na gedoe op de Lange

Pijp na vertoning van de film *Rock Around the Clock* is er weinig meer geweest. De wandeling gaat niet langs de Nieuweburen (Dingly Boys, die, toegegeven, muzikaal niet veel voorstelden) of de voormalige Frieslandhal (anti-Vietnamprotesten in 1966 bij de eerste Taptoe, met borden met *Geef ons maar popmuziek*).

Later dit jaar verschijnen meer historische wandeltochten, vertelt Zandberg. Op stapel staan onder meer de wijken Heechterp-Schieringen en Huizum-West, een fietstocht langs de gebouwen van architect Abe Bonnema en een tocht langs historische – niet altijd meer bestaande – Leeuwarder horecabedrijven.

Zeer intensieve opleiding nieuwe raadsleden

ERWIN BOERS

LEEUWARDEN De nieuwe raadsleden in Leeuwarden beginnen met een ongekend intensieve opleiding. Voor de zomer staan al dertig bijeenkomsten gepland. Ook daarna blijft er een rijk lesaanbod.

„Dit doen we op verzoek van de vorige raad”, vertelt raadsadviseur Patrick Rijke. „We kregen vaak te horen dat raadsleden zich slecht voorbereid voelden. Toen was het de bedoeling om de opleiding werkenderwijs te geven, maar nu leggen we meteen een goede basis.” De griffie heeft hiervoor de *Leeuwarder Raadsacademie* opgetuigd.

Het cursusprogramma is voor Friese begrippen uitzonderlijk druk. Dat past bij een gemeente van meer

dan 100.000 inwoners, zegt raadsgriffier Frans van der Heide: „De gemeenteraad is een lekenbestuur dat moet oordelen over een begroting waarin zomaar even 600 miljoen euro voorbijkomt. Het lezen van zo'n begroting is best ingewikkeld.”

Ook andere thema's als woningbouw en het sociaal domein zijn taai. Zulke onderwerpen krijgen apart aandacht in een reeks startbijeenkomsten. Raadsleden kunnen zelf kiezen wat ze wel en niet willen volgen. Het gaat vaak om bijeenkomsten van zo'n anderhalf uur.

Tot juli is het schema druk, „maar daarmee houdt het niet op”, zegt Rijke. „In september gaan we verder.” Bedoeling is om „permanente educatie” aan te bieden.

Bij sommige onderwerpen werken de Friese raadsgriffiers samen.

Raadsleden kunnen zelf kiezen wat ze wel en niet willen volgen

Zo houdt Thorbecke-professor Geerten Boogaard op 12 april een verhaal voor alle Friese raadsleden.

Komende winter zijn er gezamenlijke opleidingsessies rond gemeenschappelijke regelingen zoals Empatec of Caparis. Raadsleden van de verschillende betrokken gemeenten kunnen elkaar dan ontmoeten. „We hopen dat er zo ook meer contacten ontstaan tussen leden van verschillende raden door Friesland heen”, zegt Rijke. Veel gemeenteraden zijn namelijk erg op zichzelf en

de eigen werkwijze gericht, merkt Van der Heide: „Hoe het in zo'n raad toegaat, is dan vaak de maat der dingen.” Raden zouden juist meer moeten leren van elkaar, vindt hij. „Het is goed om ervaringen te delen.”

Friesland's tweede gemeente Súdwest-Fryslân start met veel minder scholing. In Sneek komt eerst een bijeenkomst over praktische zaken en later volgen drie avonden met bijpraatsessies over de raadscommissies. Ook doet de gemeente mee aan de webinar op 12 april. Voor de verkiezingen zijn de kandidaat-raadsleden al eens uitgenodigd door de griffie om bijgepraat te worden.

De Leeuwarder voorbereiding is typisch voor gemeenten met meer dan 100.000 inwoners, denkt Rijke. Zwolle kent bijvoorbeeld ook een uitgebreid programma, zegt hij.

Advies voor coalitie Waadhoeke: SAM, FNP en Gemeentebelangen

FRANEKER Informateur Peter van der Voort stelt voor Waadhoeke een coalitie van SAM, Gemeentebelangen en FNP voor. Het CDA zou daarmee uit het gemeentebestuur verdwijnen. Grootste partij SAM Waadhoeke neemt het advies van Van der Voort over en gaat nu op zoek naar een formateur om de nieuwe coalitie in elkaar te draaien. SAM streefde twee weken geleden bij de gemeenteraadsverkiezingen het CDA voorbij als grootste partij en ging van zes naar zeven zetels. De christendemocraten verloren twee zetels en duikelden van acht naar zes. De FNP ging van vijf naar zes zetels. De beoogde nieuwe coalitie zou daarmee twintig van de negentwintig zetels in handen hebben.